

Salon kaupungin lausunto Gasgrid Vetyverkot Oy:n suunnitteleman Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Kaupunginhallitus 30.03.2026 § 126
2876/10.02.02/2025

Valmistelija

elinvoimajohtaja Mika Mannervesi, mika.mannervesi@salo.fi, 02 778 5001,
maankäyttöjohtaja Raimo Inkinen, raimo.inkinen@salo.fi, 02 778 5617,
yleiskaavainsinööri Juha Mäki, juha.maki@salo.fi, 02 7785113

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) on ilmoittanut ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma) vireilläolosta (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä; YVA-laki 252/2017). YVA-ohjelma koskee Gasgrid Vetyverkot Oy:n suunnittelemaa Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa eteläisestä Suomesta Tornioon. Hankkeen Etelä-Suomen osuuden reittivaihtoehdot sijoittuvat Raaseporin, Hangon, Inkoon, Lohjan, Loimaan, Kosken TI, Salon, Ypäjän, Jokioisten, Forssan, Tammelan, Hämeenlinnan, Lopen, Riihimäen, Hausjärven, Hyvinkään, Mäntsälän, Sipoon ja Porvoon kuntien alueelle.

Lupa- ja valvontavirasto on lähettänyt lausuntopyynnön Gasgrid Vetyverkot Oy:n Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko – Etelä-Suomi, YVA-ohjelmasta diaarinumero LVV-U/32454/2026. Lausuntopyynnön kohteena olevat asiakirjat ovat nähtävänä Salon kaupungintalolla Lupa- ja valvontaviraston pyynnön mukaisesti 23.2.2026–8.4.2026. Asiakirjat ovat olleet nähtävänä myös Ympäristöhallinnon verkkosivuilla <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/suomen-kansallinen-vedyn-siirtoverkko-osa-v-etela-suomi>

YVA-ohjelmaa koskeva lausunto tulee toimittaa viimeistään 8.4.2026 osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Viitteeksi LVV-U/32454/2026.

Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asioihin kaavoitusviranomaisen näkökulmasta:

- näkemyksenne hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista
- ympäristön nykytilan kuvauksen riittävyys ja suunniteltujen selvitysten kohdentuminen todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin
- suunniteltujen selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muihin menettelyihin
- hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja niihin rinnastettavat päätökset

Salon kaupunginhallitus antaa seuraavan lausunnon YVA-ohjelmasta:

Salon kaupunki näkee, että YVA-ohjelmassa on hyvin tunnistettu hankkeen keskeisimmät merkittävät vaikutukset ja arviointimenettelyt.

Vaihtoehtotarkastelun osalta kaupunki kuitenkin huomauttaa seuraavaa: Reitin nykyinen sijainti Salon alueella ei tue olemassa olevia yritysalueita eikä niiden kehittämistä kaupungin ajatusten mukaisina. Tämän vuoksi hanke ei esitetyllä reitillä luo edellytyksiä vetytalouteen liittyvän yritystoiminnan sijoittumiselle Salon alueelle. YVA-arvioinnissa olisi tarkoituksenmukaista tunnistaa tarkemmin ne alueet, joille vetytalouden toimintoja olisi mahdollista sijoittaa vetyputken varrelle ja arvioida mahdollisia reitin muuttamistarpeita tämän perusteella.

Salon kaupunki antoi joulukuussa 2024 palautetta reittivalinnasta ja ilmeisesti osin sen johdosta maastokäytävä siirtyikin ympäristön kannalta edullisempaan paikkaan. Samassa kannanotossa kaupunki esitti myös vaihtoehtoisena reittinä Ylisjärven länsipuolista reittiä, joka sivuaisi alueella olevaa Korvenmäen kiertotalousalueena kehitettävää teollisuusaluetta. Kaupungin esitys maastokäytävän osalta perustui ajatukseen, että tuodaan suunnittelutyöhön oivallus alueen potentiaalista. Siltä osin YVA:n vaihtoehtotarkastelua voidaan pitää puutteellisena. Kaupunki on tehnyt karttatarkastelun mahdollisista vaihtoehtoisista reiteistä (lausunnon liite). Karttatarkastelun pohjalta reitti (Ve1 liitekartassa) olisi voinut kulkea Muurlanjoen peltoaukean kautta Vähäjoen peltojen kautta Korvenmäkeen ja sieltä koilliseen hakeutuen Sillanpäänojan pelloille. Maastokäytävänä mainittu reitti on verrattavissa vaihtoehtotarkasteluista reittivaihtoehto a2:n; esitys tekisi vastaavan kierron. Toisessa vaihtoehdossa (Ve2 liitekartassa) reitti on hieman lyhyempi, mutta kulkee Pullolan alueella metsäisellä alueella. Vaihtoehtotarkastelujen puutetta voidaan pitää hukattuna mahdollisuutena, nyt jäisi selvittämättä Salon esittämän vaihtoehdon todelliset vaikutukset verrattuna YVA-ohjelmassa esillä olevaan vaihtoehtoon ja siihen liittyviin haasteisiin Muurlan taajaman osalta.

Edellä mainituista syistä Salon kaupunki edellyttää, että YVA-ohjelmaan ja -selostukseen sisällytetään vaihtoehtotarkasteluna myös Ylisjärven länsipuolinen reitti.

Kaupunki tuo ilmi myös sen, että vetyputken alueella on vireillä kaksi yleiskaavatyötä: Perttelin osayleiskaava sekä Muurlan osayleiskaava (kaupunginhallitus 23.2.2026). Näistä erityisesti jälkimmäisen osalta on kaavallisen yhteensovittamisen tarvetta. Kaupunki on toimittanut alkuvuonna 2026 vanhempia kaavasunnitelmia toimijalle maptionnaire-karttapalvelun kautta, jotka antavat näkökulmaa kaupungin tahtotilaan alueen kehittämiseksi. Erityisesti maanteiden 110- ja Romsilantien risteysalueen kohta on maankäytöllisesti herkkä ja vaatii detaljitason suunnittelua. 30 metrin suojaetäisyys putkesta tarkoittaa nykyisellä reittivalinnalla käytännössä sitä, että kaupunki ei maanteiden risteysaluetta voi hyödyntää yritystoimintaan lainkaan. Lisäksi kaupunki toteaa, että mahdolliset muutokset maastokäytävään voivat johtaa tarkastelun tarpeeseen huomattavasti pidemmällä jaksolla kuin vain risteysalueen osalla. Tämä kaavoitukseen liittyvä suunnitteluhaaste ilmenee hyvin jo maakuntakaavaotteesta.

Ohjelman sivuilla 89-93 on listattu voimassa olevat yleiskaavat. Salon osalta alueella on kaksi voimassa olevaa oikeusvaikutuksetonta yleiskaavaa: Perttelin taajamien OYK ja Muurlan yleiskaava 2010. Näiden osalta yleiskaavatyö on vireillä (ks. edellinen kappale). Näsen kartanon tuulipuiston osayleiskaavan rajaus puuttuu karttaesityksestä s. 92.

Lähtötietoihin tulisi lisätä kuntien kaavoituskatsaukset ja -ohjelmat. Vaikutusten osalta tulisi peilata kunkin vaikutusalueelle osuvan kaavan tavoitteita suhteessa reitin muodostamiin rajoitteisiin. Vaikutus on merkittävä, jos esim. putki estää alueen kehittämisen kokonaan (ks. aiempi kannanotto).

Vetyputken kanssa risteää useita vesi- ja viemäriinjoja. Hankkeen edetessä yhteensovittaminen ja risteämätöimenpiteet tulee suunnitella tai johtosiirroista sopia yhteistyössä Liikelaitos Salon Veden kanssa. Kaksi Salon Veden vedenottamo on 300 metrin suojalinjan välittömässä läheisyydessä ja näiden ottamoiden vedensyöttölinjat kulkevat putkilinjauksen poikki. Risteämistä tapahtuu seuraavien taajamien alueilla: Toija, Muurla, Inkere, Kurajoki, Kuusjoki, Raatala ja Tuohittu. Myös haja-asutusalueilla on risteämiä. On mahdollista, että kaikissa muissakin kunnissa on vastaavia tilanteita ja siten vaikutukset (mm. taloudelliset) voivat olla merkittäviä. Tältä osin vaikutusten arviointi on puutteellinen.

Salon kaupungissa on vetyputken vaikutusalueella vireillä kaksi aurinkovoimalahanketta: Metsäkulma ja Kurajoki. Nämä hankkeet puuttuvat yhteisvaikutushanke-tarkastelusta.

Arviointiohjelmassa on arvioitu puutteellisesti vaikutukset hajarakentamiseen. Reitti kulkee usean rakentamattoman kiinteistön läpi, joissain tapauksissa keskeltä siten, että koko kiinteistö jää vaikutusalueen sisään. Jos rakennuskieltoalue on 30 metriä putkesta kumpaankin suuntaan, niin on selvittämättä, mikä on kunkin tilan rakentamismahdollisuus putken toteutumisen jälkeen. Tältä osin vaikutusten arviointi on puutteellista.

Salon kaupungilla ei ole muuta lausuttavaa YVA-ohjelmasta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa valmistelun mukaisen lausunnon YVA-ohjelmasta.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Anna-Leena Yli-Jama poistui tämän asian ajaksi 19.54-19.59.
(edustajanjäävi)

Jerina Wallius teki asiaan muutosehdotuksen: "Kaupunginhallitus täydentää lausuntoa seuravaanlaisesti: Vetyputken linjausta tulee uudelleen tarkastella ainakin kohdissa, jossa linjaus leikkaa Vihmalon puronotkon perinnebiotoopin (karttalehden sivu 6) sekä aluetta jossa putki leikkaa Pullassuon vedenottoman pohjavesialueen (Karttalehden sivu 9)".

Walliuksen ehdotus raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Tiedoksianto

Lupa- ja valvontavirasto